



Bouwheer

Onroerend Erfgoed Vlaanderen

Architect

Studio Roma - De Smet Vermeulen architecten

Aannemer

Monument Vandekerckhove nv (fase 1) en Denys nv (fase 2)

Oppervlakte

-

Bouwkost

2.600.000 €

Periode

2008 - 2015

Bouwplaats

ZICHEM

Omschrijving

De Maagdentoren is een mogelijk uit het eind van de 14de eeuw daterende ruïne te midden van het nauwelijks geschonden Demerlandschap van Scherpenheuvel-Zichem. Van de toren bleven vier niveaus bewaard: de gelijkvloerse opslagruimte met gedeeltelijk ingestort koepelgewelf, een overwelfde ontvangstruimte met twee schouwen en enkele ramen, de residentiële ruimte met kruisribgewelf en de vloer en onderste muurdelen van de slaapvertrekken. De middeleeuwse donjon is opgetrokken uit ijzerzandsteen en stortte in 2006 gedeeltelijk verder in. Het project bestaat erin de ruïne te consolideren en publiek toegankelijk te maken o.a. door de creatie van nieuwe trappen en een dakplatform. Parallel zal de stad Scherpenheuvel-Zichem een nieuw fiets- en wandelpad aanleggen vanuit de Markt van Zichem naar de Maagdentoren.

De huidige toren is een solitair object, ingepland in de bocht van de rivier. Om de stabiliteit van de torenmuren te verhogen moeten deze opnieuw draagkrachtig gemaakt worden. Door een injectering van de torenwand en de gewelven kan de draagkracht van de dikke muren opnieuw optimaal benut worden. Moeilijkheid hierin is de onvolledigheid van de schijfwerking ter hoogte de instortingszone. In deze zone wordt een betonconstructie met trappen voorzien die de toegankelijkheid naar de torentop mogelijk maakt maar ook de schijfwerking van de toren herstelt. De constructie wordt zo gedetailleerd dat ze volledig kan worden weggewerkt in de torenmuren.

De injectiewerkzaamheden worden begeleid en gecontroleerd door geo-elektrische metingen. Deze techniek, in combinatie met metingen van holtepercentages op proefkernen, maakt het mogelijk om de doeltreffendheid van de injecties te controleren.

Het bovenste platform van de toren wordt hersteld en waterdicht gemaakt. Om de herstellingswerken blijvend te beschermen wordt boven de kantelen een regenkap (staalstructuur) voorzien die aansluitend de borstwering vormt van een beloobbare rondgang die uitzicht biedt over het landschap. Voor de vormgeving hiervan werd gezocht naar een eigentijdse constructie die zich perfect integreert in het monument.